

23.2.2026

Lappist leät alttääm LUMO-prograamm tuejjummuž

LUMO-prograamm mie'rren lij vuäžžad äigga konkreettlaž täämaid luättjaukki árstá'ttem diött da luâđ määngghämmsažvuod tuõ'll'jem diött. Prograamm tuejjeet veiddsös õhttsažtuâjast čõõđ mädtkää'dd, da tön koordinâstt Lappi jie'llemviökk-kõõskõs. Programmtuâjj lij vue'ssen Priodiversity LIFE -ha'ñkkõõzzâst.

Lappi LUMO-prograamm valmštõõllmõš vuâđđââvv nu'tt ääi'jtäss'saž tiöttu Lappi luâđ vue'jjest ko vuei'tlvaž. Tuâjast äü'kket teâđ jeä'rbi mie'ldd vaarvuâlaž šlaajin da luätt-tyypin, čäccõõzzi vue'jjest, pã'nnčää'ccvuu'din di ekolooglânji tää'rkes vuu'din.

Teâđai veäkkä meä'rtet hämmsid mädtkâdda määngghämmsažvuodâž peä'lnn tää'rkmõs vuu'din le'be nu'tt sarnnum määngghämmsažvuottkuvddlõõzzin di töid õhtteei tää'rkes vuu'din. Mä'ññlest mädtkâddlaž tuâjjpaa'jin vuâjjnet činglubun vuu'di hämmsid di vuu'di määngghämmsažvuod oou'deei täämaid. LUMO-prograammâst e'tkkuum täämaid vuässõõttmõš lij mädtkuä'mstee'jid pâi jiõčtäättlaž.

”Täävtõssân lij tuejjeed prograamm, koozz kēe'rjet konkreettlaž täämaid luättjaukki árstá'ttem diött. Seämmast lij vääžnai, što prograamm priimât veiddsânji juõ'kkã'rnn mädtkâã'ddest”, mušttal LUMO-prograamm tuejjummuž koordinâsttmõõžžâst va'stteei **Kirsi Alahuhta** Lappi jie'llemviökk-kõõskõõzzâst.

”LUMO-prograammâst mädtkâã'dd luâđ änn'jõžvue'jjest noorât õ'hte teâđ, koon vuei'tet äü'kkēed še mädtkâãddlaž vuu'diããnmõõžž plaanummšest”, lâã'zzat **Tiina Elo**, Lappi leett pirrõsã'sštobddi. Lappi lett lij mie'ldd koordinã'sttmen Lappi LUMO-prograamm tuejjummuž.

LUMO-prograamm peei'vtet, ko teâđ nãrje. Prograamm tuejjummuš, peei'vtummuš da vaaiktõõzzi seu'rrjummuš lie vue'ssen Lappi jie'llemviökk-kõõskõõzzi pirrõsjuâkkaz tuâjain.

Määngghämmsažvuod oou'dummuš kai'bbai jiãnnai tuâj

Lappist tuejjeet ju'n äã'n jiãnnai luâđ vue'jj pue'reem diött. Ouddmiãrkân Helmi-prograamm veäkkä teevat ä'rbbvuottbiotooppid, čääzzaid, reddluâđ, lâ'ddčaa'zzid da jie'gğid, koid leät kuäivvam vuâjaid. Ha'ñkkõõzzin lie mie'ldd jiõčtäättlaž sie'bri vuãzzla da sijddnee'kk. Meä'cchalltõs sãtt oou'dabnalla da hãidd riikk määddaid.

Helmi-prograamm toimupiiijmõõžž lâã'ssen Lappist suõjjlet jiõčtäättlânji privattjãnnmi meäccsaž jie'llempirrõõzzid da jeä'gğvuu'did di tuãstat jãkkšlaajid. Vuu'd oummu vuäi'tte še vuässõõttãd luätt-teâđ noormõ'sše ouddmiãrkân i'lmtee'l šlaajjuãmšõõzzid Šlaajjteãttkõõskõ'sse. Tãt tuãrjjad še konkreettlânji luâđ määngghämmsažvuod oou'dummuž.

”Åskkap, što LUMO-programm vue'zzstes ravvad luâđ määngghämmsažvuod äãrvast äãnnmõõžž Lappist. Programm tuejjad kuãstjee'jen määngghämmsažvuott-täãvtõõzzid vuãllam diött taarbšum tuâj meä'r. Programm vuei'tlvãstt še ođđ luãthoiddu da oou'dabnalla sãttmõ'sše õhtteei õhttsažtuâj paai'kid teãggtee'jid da põrggsid”, ceãlkk LUMO-prograamm šlaajj- da luätt-tyypã'sštobddi **Merja Lipponen** Lappi jie'llemviökk-kõõskõõzzâst.

23.2.2026

Lappi jie'llemviökk-kööskös reäšš LUMO-prograamm tuejjumša öhttnee tuâjppaa'jid jee'res toi'mmjee'jid, da töid altteet čâhčča 2026. Vuässööttâmvuei'ttemvuödin da prograamm ouddnummšest teädtet Lappi jie'llemviökk-köösközz ne'ttseeidain da sosiaal'laž mediast.

LUMO-prograamm tuejjeet vue'ssen vä'lddkåaddlaž Priodiversity LIFE -ha'ŋķķöözzâst. Ha'ŋķķöözz täävtössân lij tuâsttad luâttjaukki Lää'ddjânnmest. Ha'ŋķķös lij vue'zzin EU teäggtem da viiggât čööđ ii'jji 2024–2031. Lappi jie'llemviökk-kööskös vuässâätt ha'ŋķķö'sse aktiivlânji ii'jji 2026–2027.

Mäddkåaddlaž LUMO-prograammi tuejjummuž lââ'ssen Priodiversity LIFE -ha'ŋķķöözzâst jeä'rbi mie'ldd plaaneet da viiggât čööđ oou'dabnalla sättmööžž, riâžžât škooultööžž, oou'deet luâtt-teäđ noormööžž da tön vaaldšummuž di oou'deet ministeriai köskksaž öhttsažtuâj määŋghämmsažvuöđ tuärjeem diött. Meä'cchalltööž Luâttkääzzkööž koordinâ'stte ha'ŋķķööž. Ha'ŋķķöözzâst lie mie'ldd Meä'cchalltös Meä'cctääll Oy da Skååttredemkääzzkööž, riikksuävtööž kanslia, pirrösministeria, mäd- da meä'cctäällministeria, riikkvääraiministeria, Lää'ddjânnam pirröskööskös, Luâttväärrkööskös, Luâđtiöđlaž kööskösmuseo, Lää'ddjânnam meä'cckööskös, Porrmöškoontâr, Lää'ddjânnam luâttsojilemlett, WWF Lää'ddjânnam di Lappi, Tâ'vv-Lää'ddjânnam, Sii'sķ-Lää'ddjânnam, Oo'bbdneķ-Lää'ddjânnam, Nuörtt-Lää'ddjânnam da Lie'tni-Lää'ddjânnam jie'llemviökk-köösköž.

Ha'ŋķķös lij vuäžžam vue'ssteäggtoöž Euroopp unioon LIFE-prograammâst. Aunstööž siiskös suei'mkrâstt tön tuejje'ji vuäinlmid, jie-ga Euroopp unioon le'be CINEA (Euroopp äimmös-, infrastruktuur- da pirrösaa'sši toimmupijjâmkoontâr) leäkku vasttööžâst aunstööž se'st ââ'nmem teäđai ââ'nmemest.

Öhttvuöttoummu:

Lappi jie'llemviökk-kööskös:

Proje'kttkoordinaattor Kirsi Alahuhta, te'l. 0295 037 123

Pâ'jjetä'rķsteei Merja Lipponen, te'l. 0295 037 427

ne'ttpåå'staddröžž lie åå'bleķ ouddnōmm.sokknōmm@elinvoimakeskus.fi